

Opinia Strony Samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego w sprawie stanowiska rządu wobec obywatelskiego projektu zmiany ustawy o dochodach JST.

Strona Samorządowa Komisji Wspólnej Rządu i ST wyraża oburzenie w związku ze stanowiskiem rządu ws. obywatelskiego (samorządowego) projektu ustawy o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (druk 848), w tym zwłaszcza sformułowań zawartych w podsumowaniu. W naszej ocenie nie stanowią one rzeczowego odniesienia się do kryzysu finansów JST, usiłują natomiast stworzyć wrażenie, iż samorzady formułują wyrwane z kontekstu postulaty o charakterze roszczeniowym.

Pragniemy zatem przypomnieć rządowi, że:

1. Obowiązująca ustawa o dochodach JST została uchwalona w roku 2003 na podstawie przeprowadzonych wówczas symulacji, opartych o konkretne założenia. W międzyczasie nastąpiły zmiany w przepisach prawa, zwłaszcza dotyczących podatku PIT, które spowodowały zasadnicze odejście od tych założeń. Okazało się, że udział we wpływach budżetu państwa z podatku PIT nie ma żadnych atrybutów dochodu własnego, a ustawodawca nie bierze pod uwagę wcześniejszych ustaleń. Zmiany te dodatkowo spowodowały narastające problemy w funkcjonowaniu systemu wyrównawczego.
2. Zdumienie budzi podkreślenie w stanowisku rządu faktu, iż w roku 1999 przekazano powiatom i województwom instytucje, finansowane wcześniej przez administrację rządową, bez zadłużenia powstałego przed 1 stycznia 1999 r. Nie sposób wyobrazić sobie odmiennej sytuacji, nie ma też dla niej precedensu z okresu reformy gminnej.
3. Niezrozumiałe jest stwierdzenie, że JST „nie uczestniczą w ponoszeniu kosztów członkostwa Polski w Unii Europejskiej”. Nie znamy przypadku, by w państwie unitarnym samorzady partycypowały w składce członkowskiej. Pragniemy zwrócić uwagę na fakt, że JST uczestniczą w kosztach członkostwa: przez współfinansowanie, które jest niezbędne do wykorzystania środków unijnych. Należy podkreślić, że jest ono znacznie wyższe niż zadeklarowane przez rząd RP wobec Komisji Europejskiej na początku obecnego okresu programowania UE (wówczas, w NSRO, zapowiedziano wkład własny JST w wysokości 6 mld €). Już do końca r. 2011 JST wydatkowały w ramach współfinansowania projektów unijnych kwotę 27,8 mld zł.
4. Bardzo złożony jest też kontekst dotyczący dotacji, jakie JST otrzymują z budżetu państwa:
  - finansowanie zadań własnych dotacjami celowymi zostało w Polsce przyjęte dlatego, że resortowi finansów nie udało się włączyć środków na te zadania do dochodów własnych lub subwencji; jest to niezgodne z powszechnie uznaną zasadą finansowania zadań własnych JST;
  - środki przekazywane w ramach dotacji celowych, zarówno na zadania własne jak i zlecone, są dalece niewystarczające, co sygnalizujemy od wielu lat;
  - jesteśmy wdzięczni za rządowe dotacje celowe na inwestycje JST (12,8 mld zł w latach 2004-2011); stanowiły one 5% naszych inwestycji (wydatki majątkowe JST wyniosły w tym okresie 245 mld zł).
5. Rzeczywiście w uzasadnieniu projektu ustawy nie uwzględniono tych zmian w prawie, które spowodowały pozytywne skutki dla finansów JST. Jednocześnie jednak nie uwzględniliśmy – o czym piszemy w uzasadnieniu – wielu innych zmian, które spowodowały skutki negatywne, ale nie były (wbrew prawu) ujęte w ocenach skutków regulacji, zawartych w projektach ustaw. Są one co najmniej takie same, jak wymienione w stanowisku rządu skutki pozytywne.

Od 5 lat sygnalizujemy systemowy kryzys finansów JST, apelując o podjęcie przez rząd rozmów w tej sprawie. Niestety bezskutecznie. Projekt obywatelski miał na celu doprowadzenie do podjęcia debaty na

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: niedziela, 28, kwiecień 2013 06:00

Odsłony: 2086

---

ten temat na forum parlamentu. Stanowisko rządu z 9 kwietnia br. jest w naszej ocenie kolejną próbą jej uniknięcia. Odpowiedzialność za konsekwencje takiego podejścia, które musi prowadzić do konfrontacji, ponosi w całości strona rządowa.

Warszawa, 23 kwietnia 2013 r.